

آیت‌الله اعرافی

همایش کتاب سال حوزه

باید ابزاری راهبردی برای هدایت پژوهش‌ها باشد

مدیر حوزه‌های علمیه کشور با تأکید بر نقش راهبردی حوزه در شکل‌دهی به تمدن نوین اسلامی گفت: ما باید کاری کنیم که همایش کتاب سال حوزه به ابزاری راهبردی برای هدایت پژوهش‌های حوزوی تبدیل شود.

در حوزه‌های علمیه اشاره کرد که از جمله آن‌ها می‌توان به این موارد اشاره کرد:

۱. توسعه فقه معاصر: این حوزه به‌عنوان یکی از اولویت‌های اصلی تحقیقاتی و آموزشی حوزه مورد توجه ویژه قرار گرفته است.

۲. راه‌اندازی ستادهای راهبری علم: ستادهایی برای راهبری علمی در عرصه‌های کلیدی از جمله فقه معاصر، نظامات اجتماعی، اندیشه حکمی و ادبیات فارسی و عربی آغاز به‌کار کرده‌اند تا تحقیقات هدفمند و متمرکز پیش برود.

۳. راه‌اندازی درس‌های تحقیقاتی و عالی: در شش حوزه دانشی که به تصویب رسیده، درس‌های تحقیقاتی ویژه‌ای برای پرورش محققان تراز اول طراحی و اجرایی شود.

۴. برگزاری دوره دوم و عمیق‌تر درس خارج: طرحی برای تعمیق بیشتر سطوح عالی اجتهاد و برگزاری دوره‌های تکمیلی دروس خارج در دست اجراست.

۵. رسمیت بخشی به متون و درس‌های باسابقه: متون و سنت‌های دیرینه آموزشی در حوزه که سال‌ها به‌صورت غیررسمی تدریس می‌شده، رسمیت یافته و ساختارمند می‌شوند.

۶. تولید رویدادهای مهم علمی: نتایج پروژه‌های علمی کلان حوزه که حاصل سال‌ها تلاش جمعی است، به‌زودی در قالب ۳۰ تا ۴۰ جلد کتاب ارزشمند منتشر و رونمایی خواهد شد.

۷. توسعه و تعمیق رشته‌ها و درس‌های خارج در بلاد: رشته‌های تخصصی متنوع در سطح حوزه گسترش یافته و برگزاری درس‌های خارج در شهرستان‌ها و بلاد مختلف نیز تعمیق و تقویت می‌شود.

۸. راه‌اندازی سامانه محققان: این سامانه با هدف رتبه‌بندی پژوهشگران حوزوی و هدفمندسازی پژوهش‌ها طراحی و اجرا شده است تا از موازی‌کاری جلوگیری کرده و تحقیقات به سمت نیازهای واقعی هدایت شود.

مدیر حوزه‌های علمیه در پایان، با تأکید بر نقش اساتید و طلاب جوان در آینده‌سازی حوزه، تصریح کرد: حجم تحولات علمی و پرسش‌های نوپدید در عرصه ملی و بین‌المللی بسیار گسترده است و همت مضاعف نسل جوان حوزه را می‌طلبد تا بتوانیم در کارزارهای فکری و تمدنی، حضوری فعال و اثرگذار داشته باشیم.

تکریم آیت‌الله فیاضی و جایگاه کتاب سال حوزه
آیت‌الله اعرافی در ادامه، از مقام علمی آیت‌الله فیاضی تجلیل کرد و با اشاره به بیش از نیم قرن تلاش علمی این استاد برجسته، او را از چهره‌های اثرگذار حوزه‌های علمیه دانست.

مدیر حوزه‌های علمیه درباره جشنواره کتاب سال حوزه نیز گفت: کتاب سال حوزه آینه تحقیقات حوزوی است؛ هرچند هنوز بازناب‌دهنده همه ظرفیت‌های پژوهشی حوزه نیست. باید از حالت انفعال در ارائه دستاوردهای علمی خارج شویم و این رویداد را به ابزاری راهبردی برای هدایت آینده پژوهش‌های حوزوی تبدیل کنیم. کتاب سال حوزه باید به مرجعی ملی و بین‌المللی در حوزه اندیشه دینی تبدیل شود و در مسیر راهبری علم و تولید فکر اثرگذار باشد.

تحولات جدید در حوزه‌های علمیه

آیت‌الله اعرافی همچنین به برخی اقدامات جدید

وجود خود، نبوغ و تمام آینده خویش را قربانی راه اسلام و انقلاب اسلامی کرد؛ راهی که ملت ایران به‌همراه امام راحل آن را پیمودند.

وی با اشاره به آخرین روزهای حیات این شهید بزرگوار افزود: بارها از سوی رژیم بعث صدام به ایشان پیام رسید که اگر دست از گفتمان امام و نام امام برداری، آزاد خواهی شد و «سیدالعراق» باقی خواهی ماند. این پیام صدام به او بود که دست از امام و انقلاب اسلامی بردار؛ اما هنگامی که به ایشان گفتند: اعدام در انتظار توست، شهید صدر برخاست، عبا را برداشت و فرمود: «ای مُشْتَعِدُّ لِإِغْثَامٍ» (من برای اعدام آماده‌ام) و به سوی شهادت در راه خدا گام برداشت.

مدیر حوزه‌های علمیه خاطرنشان کرد: این نابغه بزرگ و این چهره تابناک فکر و اندیشه اسلامی، این‌گونه هم در میدان نظر، آن عرصه‌های بلند را گشود و میدان‌های بزرگ را به روی ما گشود و هم در میدان عمل، در جهان و در راه خدا مقاومت کرد و تا مرزهای شهادت پیش تاخت.

چهار نوآوری بنیادین که مرزهای علوم اسلامی را گسترش داد
آیت‌الله اعرافی «شناخت ریشه‌های اندیشه‌های رقیب»، «تبیین دقیق و منصفانه»، «فقد دقیق و پاسخ استوار»، «ارائه نظریه‌های بدیع»، «آشنایی با گفتمان‌های دانشگاهی و بین‌المللی»، «روش عمیق و اجتهادی» و «قدرت بیان و قلم» را هفت ویژگی ممتاز روش علمی شهید صدر رحمته‌الله علیه عنوان کرد و چهار دستاورد بنیادین ایشان را که منشأ تحولات بعدی شد، به این شرح برشمرد:

۱. روش نوین در فلسفه (فلسفتنا): ارائه روشی جدید و ناب در فلسفه اسلامی و غنی‌سازی پرونده فلسفی و کلامی شیعه؛

۲. نظام‌سازی در اقتصاد اسلامی (اقتصادنا):

دبیر علمی بیست و هفتمین همایش کتاب سال حوزه خبر داد

رشد ۱۴ درصدی مشارکت علمی حوزویان در همایش کتاب سال حوزه

اهداف این رویداد علمی را فراتر از تجلیل از آثار و مؤلفان دانست و خاطرنشان کرد: همایش کتاب سال حوزه، با هدف ارج نهادن به بستر عظیم علم و پژوهش حوزه، درصد است این میراث علمی را در راستای کاربردی کردن دانش دینی، حل مسائل جامعه و نظام اسلامی، توسعه علوم دینی، تدوین سبک زندگی اسلامی و جهت‌گیری به سوی تمدن نوین اسلامی به میدان رقابت علمی بکشاند.

حجت‌الاسلام والمسلمین ایزدهی، به ساختار ارزیابی آثار در سه عرصه کلان و ۲۱ گروه علمی اشاره کرد و گفت: عرصه علوم تخصصی اسلامی حوزوی شامل گروه‌های: فقه و اصول، تفسیر و علوم قرآن، حدیث، تاریخ سیره، کلام و ادیان، منطق و فلسفه و عرفان نظری است.

وی افزود: عرصه علوم انسانی اسلامی، شامل گروه‌های: حقوق، علوم اجتماعی، علوم سیاسی و انقلاب اسلامی، روان‌شناسی و علوم تربیتی، اقتصاد، مدیریت، ادبیات فارسی و هنر و ادبیات عرب می‌باشد. عرصه علوم کاربردی و پیراپژوهشی نیز شامل گروه‌های: میراث مکتوب، تصحیح، کتب مرجع، تألیف و تحقیق، ترجمه و علوم شناختی و فناوری‌های نوین است.

حجت‌الاسلام والمسلمین سیدسجاد ایزدهی در مراسم اختتامیه همایش کتاب سال حوزه، با بیان اینکه یک هزار و ۸۶۵ اثر پژوهشی در قالب کتاب، پایان‌نامه سطح چهار و دکتری و مقاله به دبیرخانه ارسال شده است، گفت: این تعداد آثار نشان‌دهنده رشد ۱۴ درصدی مشارکت علمی حوزوی در ارسال آثار نسبت به دوره پیشین است.

وی با اشاره به اینکه این آمار تنها حاکی از بخش‌هایی از تلاش‌های علمی اساتید، عالمان و طلاب پژوهشگر حوزه علمیه است، افزود: این حجم از اندیشه‌ورزی به نمادی زنده از پویایی، تحول‌آفرینی، پیش‌تاز و پیش‌رانی حوزه‌های علمیه در عرصه تولید علم ناب دینی در علوم اسلامی و علوم انسانی تبدیل شده است.

دبیر علمی بیست و هفتمین دوره همایش کتاب سال حوزه،

بخش بین‌الملل و پایان‌نامه‌ها

حجت‌الاسلام والمسلمین ایزدهی، از رشد ۲۰ درصدی مشارکت بین‌الملل در این دوره خبر داد و گفت: نویسندگان غیرایرانی از ۷ کشور ایران، افغانستان، پاکستان، بحرین، تاجیکستان، ترکیه و هند، مجموعاً ۱۶۳ اثر را به دبیرخانه همایش ارسال کردند.

وی افزود: از میان این آثار، ۸ کتاب و ۲ رساله به مرحله دوم داورى راه یافتند و در نهایت، ۳ اثر رتبه شایسته تقدیر و ۲ اثر شایسته تحسین را کسب کردند.

دبیر علمی همایش در بخش دیگری از سخنان خود، به بررسی پایان‌نامه‌ها اشاره کرد و گفت: ۴۳۴ پایان‌نامه سطح چهار و دکتری که در سال ۱۴۰۳ دفاع شده‌اند، در ۱۶ گروه علمی گونه‌بندی شدند که از این میان، ۵ پایان‌نامه شایسته تقدیر و تعدادی نیز شایسته تحسین شناخته شدند.

نهمین جشنواره مقالات علمی حوزه

حجت‌الاسلام والمسلمین ایزدهی همچنین جشنواره مقالات علمی حوزه اشاره کرد و گفت: ۲۳۵ مقاله از ۷۹ نشریه علمی به دبیرخانه ارسال شد که پس از یک هزار و ۳۵۵ ارزیابی اجمالي، ۴۳ مقاله، به مرحله دوم راه یافتند و در نهایت، ۳ مقاله به‌عنوان مقاله برتر و ۴ مقاله به‌عنوان مقاله شایسته تقدیر انتخاب شدند.

وی در پایان از همه دست‌اندرکاران این همایش به‌ویژه نویسندگان، ناشران، مدیران مراکز، داوران، اعضای هیئت‌های داورى، شورای سیاست‌گذاری و شورای علمی کتاب سال حوزه قدردانی کرد و گفت: این مراسم محصول تلاش‌های علمی مجموعه‌ای از اساتید، بزرگواران و پژوهشگران حوزه است که بر اساس عدالت و بدون هیچ جانبداری آثار ارزایی کردند.